

Kemikalier

Försiktighetsprincipen

Kemikalier ska hanteras och förvaras på ett sådant sätt att det inte finns någon risk för att ett läckage når golvavlopp, dag- och grundvatten, vattendrag eller genomsläpplig mark. För att detta ska kunna uppnås krävs ofta invallning eller andra skyddsåtgärder såsom tätningsslock till dagvattenbrunnar, avstängningsventiler i avlopp etc.

Tänk på att:

- En invallning ska normalt rymma största behållarens volym + 10 % av summan av övriga behållares volym.
- All hantering av kemikalier ska ske på ytor som är ogenomsläppliga för de ämnen som hanteras.
- Det bör finnas absorptionsmedel till hands för att snabbt kunna suga upp eventuella spill och läckage. Detta ska sedan tas omhand som farligt avfall.
- Oljeavskiljare är endast konstruerade för att rena vissa typer av oljehaltigt spillvatten. En oljeavskiljare efter en golvbrunn är därför olämplig som skyddsanordning för att hindra utsläpp av kemikalier till avloppet. Invallning av kemikalier krävs därför ändå.
- Använd påkörningsskydd där behållare riskeras att skadas av trafik, truckar etc.
- Förse lagringsplats utomhus med regnskydd.
- Skydda närliggande dagvattenbrunnar vid lastning/lossning av kemikalier.
- Kemikalielagring inom skyddsområde för vattentäkt ska anmälas till kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Produktvalsprincipen

Det är inte tillåtet att använda kemiska produkter, och varor som innehåller eller behandlats med en kemisk produkt, om de kan ersättas med mindre farliga produkter. Man ska alltså bedöma om samma resultat kan nås med en annan produkt som är mindre riskfylld eller helt ofarlig.

Det finns kemikalier som är förbjudna eller starkt begränsade i användning då dessa utgör en mycket stor miljö- och hälsorisk. Kemikalieinspektionen (Kemi) har förtecknat dessa kemikalier i den s k Begränsningsdatabasen. Kemi har även en databas, PRIO-guiden, med farliga ämnen.

PRIO delar in ämnen i två prioriteringsnivåer, utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen. Vilken grupp ett ämne tillhör beror på ämnets egenskaper. Utfasningsämnen har så allvarliga egenskaper att de inte bör användas. Prioriterade riskminskningsämnen har egenskaper som bör ges särskild uppmärksamhet. Se www.kemi.se.

Kemikalier

Kunskapskravet

För att du som är verksamhetsutövare ska kunna göra en korrekt bedömning av en kemisk produkt krävs kunskap om produktens innehåll. Kontrollera att produktens innehåll framgår på förpackningen. En leverantör eller försäljare av en kemisk produkt som är hälso- eller miljöfarlig är skyldig att lämna information om produkten i form av säkerhetsdatablad/varuinformationsblad.

Säkerhetsdatablad ska bland annat innehålla uppgifter om produktens miljö- och hälsofarliga egenskaper, hur den ska hanteras och lagras, åtgärder vid spill eller olycka och hur avfallet ska tas om hand.

Alla som hanterar (tillverkar, säljer, använder, förvarar etc) en kemisk produkt ska ha den kunskap och kompetens som behövs för att skydda människors hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Information om en kemikalie kan du få genom etiketten (s k märkning) och säkerhetsdatabladet. Du måste bedöma behovet av personalutbildning och granska de interna rutinerna. Du som verksamhetsutövare är skyldig att ha en förteckning över de kemiska produkter som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker från hälso- och miljösynpunkt.

Miljö- och hälsofarliga produkter ska vara märkta med någon av de farosymboler och farobeteckningar som visas här bredvid.

Brandfarliga varor

Viss förvaring av brandfarliga varor ska prövas genom anmälan till kommunens räddningsnämnd eller miljönämnd, eller genom tillståndsansökan till kommunens byggnadsnämnd.

Transport av farligt gods

Det finns en särskild lag om transport av farligt gods. Polisen är tillsynsmyndighet för landsvägs-transporter. Reglerna om vad som får/inte får samlastas i transporter kan ge vägledning till vad som är lämpligt/olämpligt att samförvara i kemikalieförråd, inwallningar m m. Föreskrifter om detta utfärdas av Räddningsverket och benämns ADR (landsvägstransporter) och RID-S (järnvägs-transporter). Reglerna om samlastning i dessa föreskrifter finns redovisade i pärnarna Farligt Gods från Svenska Brandskyddsföreningen.

Explosivt

Oxiderande

Mycket brandfarligt

Extremt brandfarligt

Giftigt

Mycket giftigt

Frätande

Miljöfarligt

Hälsoskadligt

Irriterande